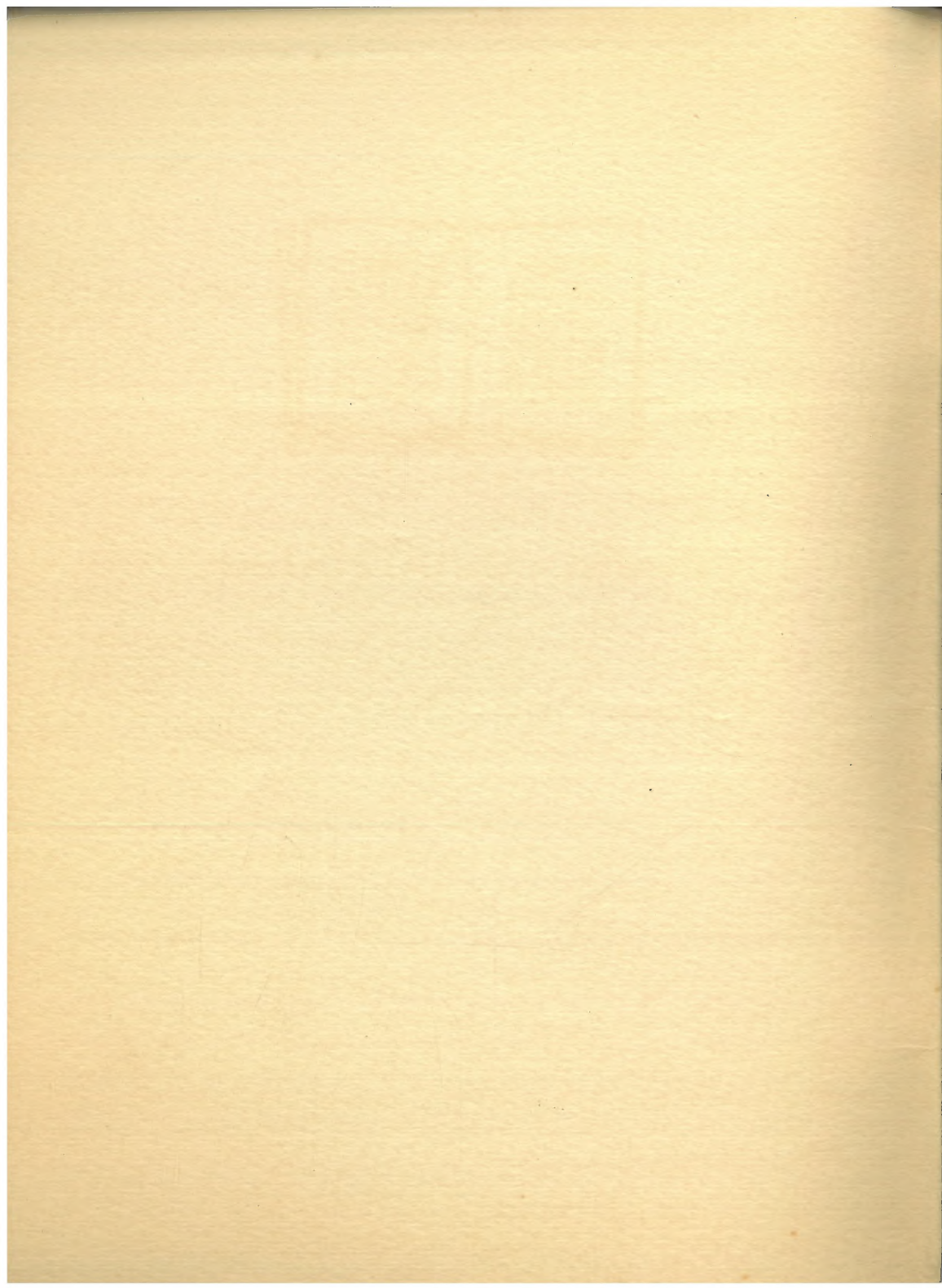

14

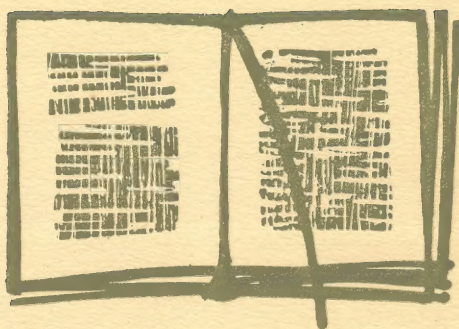
AGE

DONAVIT MN. MANUEL VALLS I SERRA

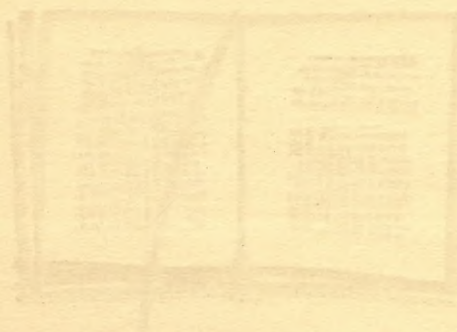

dedicat al llibre

sant jordi 1959

Library of the

University of Toronto

SEMINARIO CONCILIAR DE BARCELONA

=====

Fascículo, 14º.

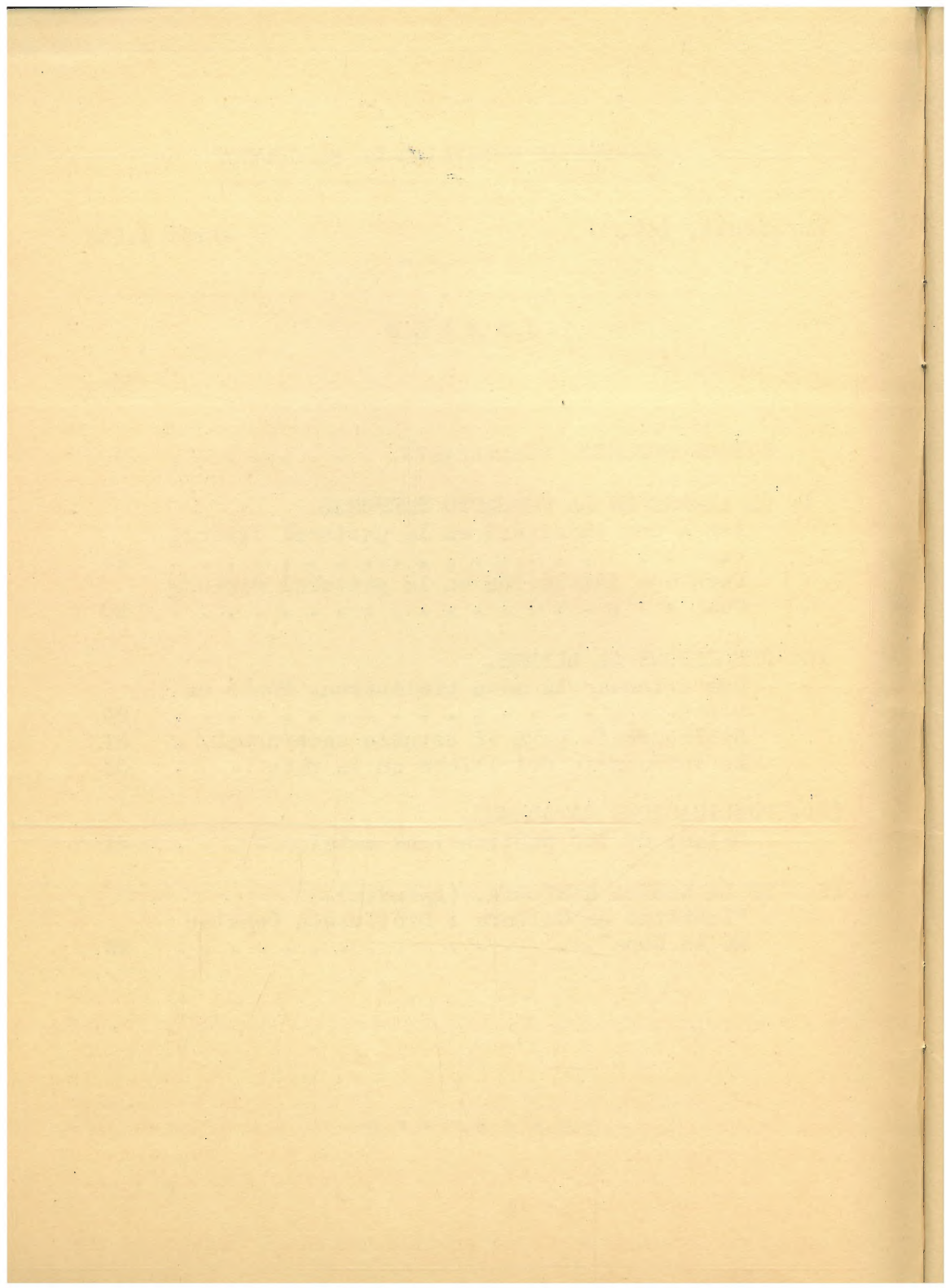
Abril 1.959

- - - - -

I N D I C E

	<u>Pág.</u>
LIBROS-POBREZA. (Editorial).	5
I. EL LLIBRE EN LA FORMACIO PASTORAL.	
Per a una iniciació en la pastoral litúrgi ca.	11
Para una iniciación en la pastoral misione ra.	20
II. REFLEXIONS AL LLIBRE.	
Com orientar la meva biblioteca. Punts de vista.	25
Bibliografía para el estudio sacerdotal. .	31
La influencia del llibre en la vida. . . .	35
III. PUBLICACIONS CATALANES.	
Balang de les publicacions catalanes . . .	41
IV. DE LA NOSTRA HISTORIA. (Apèndix).	
"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".	49

=====

LIBROS - POBREZA

=====

Un número monográfico indica siempre que se concede al tema que se escoge una importancia considerable fundamentada en su circunstancial actualidad o en su permanente trascendencia.

Creemos que el tema: LIBROS abarca plenamente ambos fundamentos, puesto que nuestra relación con él es múltiple, constante y necesaria. La afirmación es tan evidente que sería superfluo intentar justificarla.

Nos gustaría aquí y ahora reflexionar sobre una de tantas relaciones que podrían establecerse: Libros-Pobreza. ¿Hasta qué punto pueden afectarse estos dos conceptos? El seleccionar esta y no otra relación sí que debe quizás justificarse.

Nos parece descubrir en el término "Pobreza" los mismos fundamentos, mutatis mutandis, que encontramos en el término "Libros": actualidad y perennidad. Acaso podríamos remarcar ligeramente el primero. "En el corazón de las masas" de Voillaume, "La Pobreza del Sacerdote" de Mr. Ancel, este último más limitadamente, han venido entre nosotros no tanto a suscitar inquietudes como a coronarlas, a formalizarlas, estaban en nuestro interior fruto de una situación espiritual producida por un planteamiento, a nuestro parecer, correcto de la problemática diocesana actual.

Tanto si hemos de centrar preferentemente nuestra acción apostólica sobre los x miles de católicos que van a Misa como si hemos de hacerlo sobre los 8x miles de católicos que no van, deberemos sin duda acentuar el aspecto testimonio con toda la riqueza que el vocablo encierra en el N.T. Todos necesitan ser convencidos de unas verdades - ¡Oh paradoja! - que muchos ya creen. Que nuestra pobreza, nuestra austeridad si se quiere va a jugar un gran papel dentro de este enfoque pastoral, parece evidente. Queremos decir que la pobreza por sí misma gozará de unos efectos directos que otras virtudes tan necesarias como ella pero de imposible exteriorización, no podrán provocar.

Todo esto no podemos olvidarlo nosotros fu-

tuos "pastores" y, apresurémonos a decirlo, no futuros religiosos con una espiritualidad centrada en la pobreza. Es la misma caridad pastoral la que nos llevará aquí: a usar del instrumento pobreza (que puede y debe tener en el sacerdote raíces más hondas) al menos con la misma intensidad que otros medios pastorales: el prestigio social, la radio, la prensa...

Nos interesa por lo tanto la posible correlación inversamente proporcional "Libros-Pobreza", toma dos ambos términos como medios pastorales.

- - - -

La afirmación de instrumentalidad lleva implícita la regla que regulará su aplicación: "tanto, cuanto". Libros tantos cuantos necesite para cumplir mi fin de pastor, de doctor, de maestro, de apóstol, de testigo. En estos aspectos complementarios habrán algunos que precisarán una utilización más inmediata, si vale hablar así, del instrumento Libros y en otros se requerirá acentuar el instrumento austeridad, con el peligro consiguiente de no comprar los libros necesarios, situados en la línea de la pobreza, o de comprar demasiados, situados en la otra. Sólo una visión complexiva de la realidad total, inmediata y mediata, junto con una agilidad espiritual constantemente en acto nos permitirá hacer frente cristianamente, como lo haría Cristo, a todas las circunstancias que se nos habrán de presentar.

Podemos siquiera apuntar posibles futuras soluciones, o más modestamente, posibles correctivos que impidan las consecuencias malas de nuestra inevitable a la par que gozosa necesidad de tratar con libros-Bibliotecas arciprestales, parroquiales, especializadas, etc.

Deberían estar formadas - trasladamos opiniones que nos han precedido - especialmente por aquel tipo de libros que se usan de vez en cuando, una temporada corta, una consulta, libros caros, literatura que ha de leerse alguna vez, etc.

Esta especie de socialización evitaría los excesos de esas bibliotecas personales en que se encuen

tra todo, por si acaso algún día hace falta, y no privaría por supuesto de licitud y aun de conveniencia a la afición personal hacia un tema concreto con abundante bibliografía sobre el mismo que podría ponerse siempre a disposición de aquellos que conocen nuestra "especialidad".

- - - - -

Hasta aquí nos parece haber escrito con el punto de mira puesto más allá de las paredes del Seminario, mirando la realidad que se nos dará hecha dentro de muy poco tiempo.

Parece evidente que aquella realidad externa e independiente ha de influir sobre esta realidad actual manejable que creamos nosotros cada día en función de la futura.

También ahora nos parece que tiene vigencia el principio directivo que enunciábamos más arriba: Libros, instrumentos de nuestra formación, tantos cuanto esta formación requiera.

Indudablemente que se ha de distinguir entre libros necesarios, libros convenientes, libros que nunca estorban..., esto por parte del objeto. Queda otra distinción a hacer por parte del sujeto; no todos necesitamos todos los libros. Una convergencia de capacidad intelectual, afición personal, salud incluso, habrá variable para cada uno el número y el tipo de libros que necesita, (Adrede hemos eliminado de los factores-determinantes la "capacidad adquisitiva" y no porque olvidemos su peso actual entre nosotros sino porque creemos que es una realidad que ha de ser superada. La mejor o peor preparación de un seminarista no ha de depender de la posición económica de su familia o de sus bienhechores)

- - - - -

La suma del concepto "Libros" y el concepto "Pobreza" en nuestro momento actual de seminaristas nos lleva a unos resultados que sin pretensiones de "exhaus

tividad" y menos aun de invariabilidad queremos apun-
tar. El orden seguido no indica ninguna relación busca
da de lógica o de importancia.

Parece evidente, para empezar, que nues -
tras compras de libros se han de realizar siguiendo un
criterio determinado y con el asesoramiento - al menos
en los casos dudosos - de alguien capacitado para saber
si nos interesa o no aquel o aquellos libros.

La compra de libros debería representar al
guna vez un auténtico sacrificio: abstenerse de otras-
cosas también necesarias o conveniente pero menos "se-
rias" o más de comodidad personal.

Aun pudiendo, será una exigencia de la po-
breza "ejemplarizadora" conjugar muchas veces el verbo
prestar en sus formas activas y pasivas, en lugar del-
verbo comprar, con un corolario inmediato: los libros-
deben tratarse bien. Los tuyos porque puedes prestar -
los algún día. Los otros... porque deben devolverse pa
ra que su dueño pueda prestarlos de nuevo.

Algún tipo de libros pueden comprarse "en-
equipo ". Nuestro profundo sentido de la propiedad que
da muy humillado sin ninguna merma considerable para -
la instrumentalidad del libro fácilmente disponible,-

La alegre aceptación de nuestra limitación
intelectual - libros que no entiendo - y económica -li
bros que no puedo comprar - será un fruto más de nues-
tra actitud pobre ante los libros, siempre que no haya
mos caído en la tentación del mínimo esfuerzo intelec-
tual y de la falsa resignación ante una situación eco-
nómica que puede cambiarse.

También actualmente puede tener vigencia la
idea de socializar la propiedad de los libros, Una de-
las fórmulas viables que se nos ocurren es la revalor_i-
zación psicológica y real de nuestra Biblioteca. Pres-
tar libros interesantes, más aun, proponerse regalar -
alguno a la Biblioteca del Seminario (de la que nos -
hemos servido durante 8 años) nos parece una forma muy
fina de pobreza y de espíritu de servicio.

el llibre en la formació pastoral

PER A UNA INICIACIÓ EN LA PASTORAL LITÚRGICA

Diguem des del començament, i amb tota veritat, que hom no deu buscar aquí una fòrmula tota feta, - que n'hi hagi prou amb aplicar-la fredament per tal d'esdevenir plenament "format" en pastoral litúrgica. Es - aquest -el de les fòrmules- un perill que ens rodeja per tot arreu, i del qual caldrà escapar-se tant com sigui possible.

.....

L'home cristià és ontològicament participant d'un misteri: el de la mort i resurrecció de Jesucrist; la seva incorporació a l'Església el porta a participar en la celebració constant d'aquest misteri, a través dels signes sacramentals. La pastoral litúrgica vol que aquesta participació sigui, com deia Pius XIIè, activa, conscient, intel·ligent. Tot un moviment d'Església està orientat en aquest aspecte. "Es un signe..." deia també Pius XIIè "La renaixença litúrgica que desitgem amb vehemència serà l'obra conjunta d'apòstols, historiadors, teòlegs i sants. Respirarà la joventut i l'entusiasme dels fills, estretament i amorosa units a llurs mare, la Santa Església, la qual "profert de thesauro suo nova et vetera", puix ocupa en la terra el lloc del Pater familias" Així s'expressa, magníficament, Martimort. 1

Una iniciació en la pastoral litúrgica no es fa, doncs, llegint simplement el Manual de rúbriques, ni els Ordines Romani, ni la Suma Teològica, encara que tot això sigui necessari per la pastoral litúrgica. Hi ha quelcom més viu que s'ha d'atènyer i sorprendre: la vida de Déu, la vida de l'Església, la vida dels homes.

Una iniciació en la pastoral litúrgica no es pot concebre solitària. Estarà entroncada fonamentalment amb la paraula i l'acció jeràrquica, per una banda; per l'altra, seria infidel a la seva missió si no tingués present les aportacions de la sociologia religiosa; en fi, tercerament, no pot ésser ni inventada ni realitzada solitàriament: ha de col·locar-se en la línia del moviment d'Església que ja existeix, i en tot el conjunt de l'obra pastoral.

I.

Pere i els Apòstols -el Papa i els Bisbes- són els dipositaris de la Paraula, i del Sagrament. De dues maneres som alligonsats, per ells, sobre la nostra fe: pel seu magisteri doctrinal i per la celebració del culte que com a Pastors els pertoca organitzar.

a) La pastoral litúrgica necessita estar plenament atenta a Pere i els Apòstols, si vol ésser fidel a sí mateixa. Cal, doncs, conèixer els documents de la Jerarquia. Les encíclics Mediator Dei, Musicae Sacrae Disciplina, també la Mystici Corporis, el motu proprio de Pius Xè Tra le sollicitudini, la Constitució Divini cultus de Pius XIè, el Discurs, de Pius XIIè al I Congrés Internacional de Pastoral litúrgica d'Assís. Es temerari pretendre treballar sense conèixer i assimilar aquestes orientacions. No obstant, cal tenir present una cosa, al llegir-les. Els Papes, la Jerarquia en general, no parlen pas normalment per a suscitar noves iniciatives, sinó per expressar una doctrina segura i una norma universal. Després de les encíclics i dels documents solenns segueix l'estudi i el treball apostòlic. Interessant en aquest punt l'article de Dom L. Beauduin, en el nº 1 de La Maison-Dieu.²

Hem citat documents pontificis, però també podem parlar dels documents episcopals. Certament, l'autoritat del Bisbe en qüestió litúrgica és ben limitada des del Concili Tridentí. Una temptativa d'eixamplament però, s'ha realitzat des de la publicació dels Directoris de la Missa. Cal tenir en compte també aquest documents, i la pastoral litúrgica en una diòcesi concreta no se'n pot desentendre.

b) Potser el començament d'un autèntic sentit litúrgic, fonament de la tasca pastoral, no està precisament en els mateixos documents del magisteri, això que hem anomenat "magisteri doctrinal". Abans de l'encíclica Mediator Dei hom treballava ja i maldava per a participar en la Litúrgia. És la mateixa celebració litúrgica la que ha d'ésser penetrada en el seu sentit autèntic, i que ha d'ésser celebrada. Sembla una tautologia, però es

necessari repetir-ho: la pastoral litúrgica és oposada a la litúrgia de laboratori, prefabricada.

Convé, doncs, senyalar una orientació per a penetrar en el sentit de la celebració.

Obres com la de L. Bouyer, la Vie de la liturgie, 3. o la de Dom Brasó, Liturgia i espiritualitat⁴ poden ésser un bon començament. Mes completa la primera que la segona, però també mes difícil a penetrar, en el seu sentit teològic. El llibre de Dom Casel, El misterio del culto cristiano, 5. pot ésser també una ajuda.

Sens dubte, el nucli de la celebració litúrgica és la Santa Missa. Comprendre la Missa, participar-hi conscientment, no és pas una cosa diferent de la vida litúrgica. Descobrir-la en el seu aspecte d'assemblea del poble de Déu -ekklesia- és fonamental en la pastoral litúrgica. Sobre la Missa hi ha els llibres de Jungmann⁶ Roguet 7, Moragas 8, Guardini 9, La Messe et sa catéchèse 10, etc. El llibre de Croaegaert 11, és força bo i complet, en la seva claretat. La bibliografia sobre la Missa és sens dubte inesgotable. No obstant, sembla que seria un error pensar que per entendre la Missa s'ha de llegir única i exclusivament aquells llibres que tenen aquest nom per títol. En definitiva, qualsevol llibre que ens parli dels sagraments, del Sacerdoci de Crist, de la Paraula de Déu, del misteri pasqual, de l'Església ens ve a donar llum sobre la celebració eucarística. Això s'ha de tenir molt en compte, a fi de no introduir una visió esquemàtica i racionalista de l'Eucaristia en l'Església.

Concretament, sobre els sagraments, podrem llegir el llibre de Roguet, Les sagraments signes de vie 12, o el de Philippon, Los sacramentos en la vida cristiana 13, Molt bo el Directori per a la pastoral dels sagraments 14, dels Bisbes de França, i molt orientador. Per una comprensió dels signes sacramentals, i una valoració de les seves evolucions, el llibre de Pascher 15. Per a descobrir la riquesa de la celebració sacramental, en tota la línia bíblica i patristica, el llibre

de Daniélou 16, es pot considerar fonamental. Per aquesta qüestió, hom pot consultar amb fruit l'article de -- Mn. Monasterio, publicat recentment a Apostolado Sacerdotal. 17.

Sobre el sacerdocí de Jesucrist, a més de la pastoral del Card. Suhard 18, s'ha publicat recentment el llibre de Lecuyer 19, i els Etudes sur le sacrement de l'ordre 20. Dos llibres que tan de debó fossin llegits i profunditzats per tothom. Hi ha el llibre de Cerfaux, Jesucristo en san Pablo 21, hi ha, també, els comentaris del P. Spicq a la Carta als Hebreus, i el seu llibre Espiritualidad sacerdotal según la carta a los Hebreos 22.

El tema de la Paraula de Déu i de la seva importància en la celebració litúrgica, és un dels més recents però no pas dels menys importants. El llibre 23 que reuneix els estudis del Congrés celebrat a Strasbourg, l'any 1957, sobre aquest tema, és important, i molt orientador. Recentment, s'ha traduït al català el llibre d'Arnold, Proclamació de la fe i comunitat eclesial 24.

El misteri pasqual té un llibre que s'ha fet clàssic: el de L.Bouyer, Le mystère pascal 25. Però cal saber llegir-lo. El misteri pasqual no és una cosa de la Setmana Santa. El misteri pasqual és el cristianisme, és la vida de l'Església, i de cada un de nosaltres. Hom pregunta, de vegades, què s'ha de fer per viure la Setmana Santa, per exemple. I simplement s'ha de fer això: prendre consciència del lloc del misteri pasqual en el cristianisme.

L'aspecte històric té la seva importància en la pastoral litúrgica. És possible que una profundització més acurada en aquest sentit evités moltes de les autèntiques tonteries pastorals que de vegades es fan, amb la pretensió que "hom sap de què va", o que "allò és més pastoral".

Per això és precís tenir el sentit de la història litúrgica; no pas com una simple i freda na-

rració de les formes antigues i de l'origen dels ritus purament, sinó com una expressió de la mateixa tradició eclesiàstica.

Els llibres orientadors en aquest sentit són el de Jungmann 26, i el de Klauser 27, que en la seva concisió ens fan penetrar en la mèdula de la història litúrgica. En un sol article, citat ja abans, Martimort 28 ens resumeix també aquesta perspectiva històrica, afegint-hi unes notes interessants sobre l'evolució de les formes, i les perspectives futures.

No m'entretinc pas ara a enumerar els llibres d'història litúrgica extensos. Tothom coneix el llibre de Righetti 29, i potser menys el de Jungmann 30, més resumit però molt autoritzat. Llibres com la publicació d'Andrieu, Les Ordines Romani; de Dom Botte i C. Mohrmann, L'Ordinaire de la Messe; etc., són per a un estudi científic.

Per a completar aquesta part, caldrà citar el nº 20 de La Maison-Dieu, La celebration du culte paroissial. Considero que és un dels números d'aquesta revista que més interessin a la pastoral litúrgica, per a la descripció detallada de cada un dels aspectes de la celebració. Cal tenir present, però, que es tracta d'una revista i d'un congrés de l'any 1949, i que han passat ja deu anys. Precisament aquest any la reunió del C.P.L. de París, a Vanves, tractarà altra vegada aquest tema.

II.

La pastoral litúrgica no és pas independent de la sociologia religiosa. Els llibres i l'orientació donada en l'article sobre la pastoral missionera cal tenir-los presents aquí. Potser un dels temes que més vinculat està a aquesta preocupació de contacte entre la litúrgia i l'home d'avui és el de la llengua vulgar en la litúrgia. Vegeu l'article de Martimort, i en general tot el nº 53 de La Maison Dieu 31.

Ultimament, aquesta mateixa revista ha publicat un número dedicat al problema de les parròquies petites 32. Sembla que es pot dir que només mirar i lle-

gir atentament aquest número és suficient per a comprendre en què consisteix i com treballa la pastoral litúrgica: l'estudi teològic, sociològic, canònic; les realitzacions pràctiques, les observacions litúrgiques etc. Tot està travat i ordenat.

III.

Finalment, hem dit, la pastoral litúrgica està vinculada a un moviment d'Església, en l'actualitat. Com deia el P.Gy., O.P. en les paraules que pronuncià a Barcelona en la seva visita de l'any 1957, als sacerdots reunits, no es tracta pas d'ésser amic o enemic del moviment litúrgic, sinó de voler celebrar el culte en esperit i veritat. On hi hagi aquest desig - i tan purificat com sigui possible de qualsevol altre desig - ens trobarem tots els que maldem per participar i ajudar a la participació en el culte. Així és com ens trobem vinculats al moviment litúrgic.

El moviment litúrgic té una història que interessa conèixer. El llibre de Dom Rousseau 33, i els primers capítols de La vie de la liturgie 34, ens il·lustren aquest punt. Igualment, el nº 40 bis de la Maison Dieu 35, fa un bon resum de la significació passada i present del moviment litúrgic, i de les figures senyeres del mateix.

Entre nosaltres, caldrà recórrer a les revistes Reseña eclesiástica, Vida cristiana, La paraula cristiana, Liturgia, Revista litúrgica, per saber el desenrotllament del moviment litúrgic.

No obstant, el moviment litúrgic al menys tant com història és vida. Seguir-lo vol dir estar alerta de les publicacions; de les revistes sobre tot 36. Seguir-lo vol dir estar obert a qualsevol realització feta amb bona voluntat, encara que potser de vegades s'hagi de fer un judici no pas del tot laudatori. Però aquest, judici aleshores, no serà el de l'home satisfet que "posseeix" la veritat i la infal·libilitat en el dir i en l'obrar, sinó el del tècnic i el pastor que assenyala altres camins potser més autèntics, e demun-

cia l'incompliment d'algunes de les lleis fonamentals de la celebració litúrgica.

Una de les coses que més pertorba la pastoral litúrgica es allò que denunciàvem al començament: la confiança en la Fórmula. Hom ha cregut que una realització concreta era un dogma pastoral, i un estudi -ulterior més aprofundit ha descobert noves riqueses i orientacions més autèntiques. Aleshores hom es rebel·la i critica, o es desconcerta i desespera, També hi ha una altra posició falsa: la del que aplica rotundament les teories hegelianes a la pastoral -no pas solament a la litúrgica, certament- derivant-se d'això una contínua mutació i, en definitiva, una negació de treball profund.

Aquestes dues posicions perjudiquen més a la pastoral litúrgica del que a primera vista hom es podria imaginar. S'han de curar i corregir amb una vinculació molt forta a la doctrina eclesiàstica, amb un estudi seriós, amb una actitud, repetim-ho, oberta en el sentit exposat, i, en el fons, amb un amor molt sincer de Déu i dels homes, sense cap mica d'egoisme.

P. TENA.

REFERENCIES

- 1) Cfr. MARTIMORT, "L'histoire et le problème liturgique contemporain", en Etudes de Pastorale liturgique, p. 126 (Lex orandi, 1), Paris 1944.
- 2) L. BEAUDIN, Normes pratiques pour les reformes liturgiques, en La Maison Dieu, nº 1, pp. 9-22.
- 3) L. BOUYER, La vie de la Liturgie (Lex orandi, 20), Paris 1956.
- 4) G. BRASO, Liturgia i espiritualitat, Montserrat
- 5) D. CASEL El Misterio del culto cristiano (Prisma 5) S. Sebastián
- 6) JUNG MANN, El Sacrificio de la Misa (B.A.C.)
La grand priere eucharistique, Paris
- 7) ROGUET, A.M. La Messe, approches du mystère (Esprit liturgique) Paris.

- 8) B. MORAGAS, La Misa, síntesis de la vida cristiana,- Montserrat 1958.
- 9) R. GUARDINI, El testamento del Señor, Barcelona
- 10) La Messe et la catéchèse (Lex orandi, 7) París 1947
- 11) A.GROEGAERT, Les rites et prières du Sacrifice de la Messe
- 12) ROGUET, Les sacrements signes de vie (Esprit liturgique) París
- 13) PHILIPON O.P. Los sacramentos en la vida cristiana
- 14) Directorie pour la pastorales des sacrements. Cfr. Paroisse et Liturgie 33 (1951) 275-290.
- 15) J. PASCHER, L'evolution des rites sacramentels, (Lex orandi), 13 Paris 1952.
- 16) J. DANIELOU, Bible et liturgie, (Lex orandi, 11) Paris 1951
- 17) MONASTERIO, Reflexiones sobre los sacramentos. Ap.Sac. 16 (1959) 65-67
- 18) Card. SUHARD Dios, Iglesia, Sacerdocio, (Patmos), Madrid
- 19) J. Lecuyer, Le sacerdoce dans le Mystère du Christ (Lex orandi) París.
- 20) Etudes sur le sacrement de l'ordre (Lex orandi, 22), Paris 1957
- 21) CERFAUX, Jesucristo en S. Pablo.
- 22) C. Spicq, Espiritualidad sacerdotal según la carta a lo hebreos, S. Sebastián.
- 23) Parole de Dieu et liturgie, (Lex orandi) París
- 24) F.X. ARNOLD, Proclamació de la fe i comunitat eclesial, Barcelona, 1959.
- 25) L.BOUYER, Le mystère pascal (Lex orandi) 4) París 1947.
- 26) JUNGSMANN Des lois fondamentales de la celebration liturgique, Paris.
- 27) T. KLAUSER, Petite histoire de la Liturgie occidentale, París
- 28) Cfr. tota l'obra Etudes de pastorale liturgique. Vegeu nota 1
- 29) M. RIGHETTI, Historia de la Liturgia, (B.A.C.) Madrid
- 30) J. JUNGSMANN, La liturgie de l'Eglise romaine
- 31) Le problème des langues dans la liturgie, La Maison Dieu, nº 31 1958.
- 32) La Maison Dieu 57
- 33) D. ROUSSEAU, Histoire du mouvement liturgique (Lex Orandi) Paris.

- 34) L. BOUYER La vie de la liturgie, cap. 1-4
- 35) Tables decennales, La Maison Dieu 40 bis.
- 36) La revista fonamental es la Maison Dieu, del C.P.L. de París.
Surt cada trimestre. El mateix centre publica Notes de pastorale liturgique, de caràcter menys científic i més pràctic.
Interessants, Paroisse et liturgie (bona crònica), Kyrios (argentina) i La revista Liturgia de Silos.

"Studete igitur, verba Dei, videlicet lectiones sacras distincte et aperte ad intelligentiam et aedificationem fidelium absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum lectionum incurria vestra ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legitis, corde credatis et opere compleatis; quatenus auditores vestros verbo pariter, et exemplo vestro docere possitis".

(Del ritual de l'ordenació de lectors.)

PARA UNA INICIACION EN LA PASTORAL MISIONERA

C. Martí Pro.

Conviene, al hablar de pastoral misionera - en el sentido en que de ella se habla en nuestros días, no perder de vista la unidad de la obra pastoral dentro de la Iglesia, Por más que se requiera, cuando se pretende evangelizar a los hombres de hoy, atención sociológica a la realidad humana, realismo de métodos, adaptación, pedagogía en la presentación del mensaje, permanece siempre inalterado el objetivo de la misión pastoral de la Iglesia: la incorporación de los hombres al misterio de la muerte y de la Resurrección de Cristo dentro de la Iglesia.

La acción pastoral no es una simple actividad proselitista, de difusión de unas ideas, de propaganda en el sentido superficial y corriente de la palabra. La evangelización no es tan sólo la "transmisión de la Buena Nueva": es, también, preparación para los sacramentos, camino hacia la Asamblea cristiana. Cargar la atención sobre el aspecto pedagógico (con todas las implicaciones sociológicas) de la comunicación del Mensaje, es, hasta cierto punto, necesario en una época en que se impone una revisión amplia y sincera de los métodos pastorales en función de la realidad a evangelizar. Pero el realismo sociológico y pedagógico no puede desplazar ni obscurecer el realismo de la fe.

Este planteamiento equilibrado de la pastoral misionera arranca, básicamente, de los datos de Revelación y de reflexión teológica, que deberían integrar un tratado complejo "de Ecclesia". Momentáneamente, el libro del P. CONGAR, Jalons pour une théologie du laïc - cat, París, 1953, es en este sentido, a pesar de su densidad y (por qué negarlo?) relativa pesadez, insustituible. El último libro de este dominico francés, Si vous êtes mes témoins, que el autor de estas líneas conoce sólo por un reportaje de Témoignage Chrétien (6-III-1959) puede ser útil en este mismo orden. También pueden ayudar, en esta labor previa de situar teológicamente la acción pastoral, los libros del P.L. BOUYER, L'Initiation chrétienne, París, 1958, y La vie de la Liturgie, París,

1956, y, en plan de búsqueda, el cuaderno de La Maison Dieu, nº 40, que recoge las comunicaciones del Congreso de Pastoral Litúrgica de 1954, sobre el tema "Evangélisation et Liturgie".

En el libro del P. Th. SUAVET, Construire l'Eglise aujourd'hui, París, 1957, concurre, con la reflexión teológica, un conocimiento vasto y profundo de las divisiones y de las luchas presentes en el mundo de hoy, y de las corrientes de profundidad a que responden estos antagonismos. La confrontación continua de los datos históricos con los de la teología y del magisterio hace del libro del P. Suavet muy apto para servir de guía práctica de un examen de conciencia sacerdotal ante el mundo de hoy.

Citar los libros del Abbé GODIN, Francé, - pays de mission (1943), del Abbé MICHONNEAU, Paroisse, communauté missionnaire (1945), y las cartas del Cardenal SUHARD Essor ou declin de l'Eglise (1947), Le sens de Dieu (1948) y Le prêtre dans la cité (1949) publicadas en castellano por PATMOS: "Dios, Iglesia, Sacerdocio" (1953) puede constituir hoy día, en cierto sentido un acto de culto al pasado. Con todo, no hay duda de que estos escritos han abierto brecha en su día, y pueden conservar todavía hoy, con los correctivos que imponen tres lustros de intensa vitalidad católica, mucho valor pastoral.

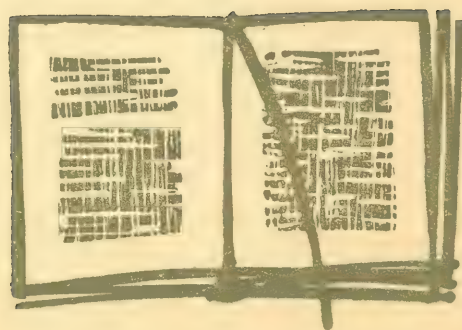
La pastoral misionera se ha desarrollado sobre todo a partir de las exigencias que un mundo obrero, desplazado masivamente de la influencia de la Iglesia, ha impuesto a la actividad evangelizadora. Por eso es imprescindible acudir a la literatura producida por los movimientos especializados de la A.C. obrera. El libro de los sacerdotes René GUERRE y Maurice ZINTY, Des prêtres pour la jeunesse ouvrière, París, 1956, tiene la virtualidad no sólo de presentar de un modo muy concreto un método de pedagogía activa, de formación a través de los hechos de vida que han adaptado casi todos los movimientos apostólicos, sino también de hacer entrever, al que sabe leer con atención, una-

actitud frente a lo que debe ser la cultura obrera: un cultivo de la persona no por la infusión apriorística de conocimientos previamente elaborados y conceptualizados, sino por la progresiva ascensión, a partir de la experiencia concreta, hacia una visión del mundo y del papel que cada uno desempeña en él. Este es un tema para meditar. La lectura regular de la revista mensual Masses Ouvrières puede ir poniendo al día en estas cuestiones.

Los servicios que la sociología religiosa (entendida como estudio científico positivo de la realidad social que condiciona la vida religiosa de los individuos y de la trascendencia de ésta sobre la vida social) puede prestar a la pastoral son descritos sistemáticamente en un cuaderno de Economie et Humanisme que ha elaborado el P. F. MALLEY, "Sociologie religieuse et apostolat", nº 115, 1958. Allí mismo se encontrará la bibliografía básica sobre esta materia.

Finalmente, aunque cada rama del apostolado requiere un esfuerzo específico para conocer empíricamente las realidades sobre las que hay que ejercer la acción pastoral, y aunque sea el apostolado obrero el que, en este sentido, ha marcado la pauta a las otras ramas especializadas, es no obstante necesaria al pastor una idea global del mundo en que se mueve. El libro del P. Suavet, ya mencionado, puede ser útil en esta línea. Los fenómenos del marxismo y del capitalismo, como sistemas económicos y de convivencia social dominan el mundo de hoy. Son fenómenos en parte fluidos. Una idea profunda del marxismo la proporciona el estudio del P.Y. CALVEZ, El pensamiento de Carlos Marx Madrid, 1958, un libro difícil, pero provechoso, El P. L.-J. LEBRET, en su Suicide ou survie de l'Occident? (subtitulado: Dossier pour comprendre les problèmes de ce temps). París, 1958, hace un análisis profundo de las tareas urgentes en el mundo actual, que constituye a veces, una requisitoria honrada y serena al Occidente. La revista bimensual Economie et Humanisme puede ser un buen instrumento para vivir alerta sobre la movilidad de las realidades sociológicas del mundo

reflexions al llibre

¿COM ORIENTAR LA MEVA BIBLIOTECA?

PUNTS DE VISTA

-E: En la meva orientació davant dels llibres hi ha dos períodes molt distints, ara al Seminari i una vegada sacerdot.

De seminarista he canviat molt de parer, segons les temporades. Ara m'ha estacionat procurant-me sobretot llibres necessaris per l'estudi, i l'estudi sacerdotal, de tota la vida. Per estudiar temes exclusius dels anys de classe no veig la necessitat d'adquirir llibres que segurament mai més em serviran, tenim la Biblioteca que ens dóna de sobresel material.

Pensant una mica com han vingut els llibres que ara posseixo m'he enfadat de mi mateix. He malgastat, no molt perquè no he comprat pas molt, però he malgastat. He caigut en la parada de la novetat o en el primer elogi. No es pot seguir el parer de qualsevol, per entès que sigui, hi ha moltes circumstàncies que poden matisar la transcendència. Diria que normalment no es pot córrer a comprar un llibre, sobretot si és una novetat. També els llibres formen un capítol de la nostra pobresa i no poden ocupar diners sense raó.

Actualment tendeixo, a més del necessari en matèries típicament sacerdotals, a posseir uns quants llibres de Sagrada Escriptura. Possiblement per una mena d'inèrcia, que sospito s'encomana de l'ambient, havia descuidat aquest punt de molta importància.

Un cop sigui capallà es concretarà molt la meva necessitat bibliogràfica, i no sé com. Els llibres que ara vaig procurant tenir no deixaran de ser útils perquè són els més bàsics.

Desitjaria no perdre mai la mania que tinc de connectar llibres, m'ajuda a "estar al dia", i vist des d'avui en sembla necessari per a poder estudiar. En sembla que durant la vida em serà impossible un repàs constant dels llibres de text, deurà ser insoportable;

en canvi crec molt més en el repàs a què em portarà la necessitat de seguir una mica les novetats dels estudis eclesiàstics.

A més dels llibres del meu estudi n'hauré de tenir per deixar i recomanar als feligresos. Però de moment no vull adquirir-ne cap d'aquests. Quan sàpiga a qui hauré de procurar llibres ja tindrè ocasió de trobar-los, les persones que m'hauran precedit i les que tindran deures similars em podran senyalar el que convindrà.

Una vegada sacerdot en serà necessària alguna revista. Es la solució per tenir a casa notícies i estudis recents. No veig clar quina revista em serà més útil, ara tiraria a subscriurem a "Hechos y Dichos" amb el seu suplement de "Documentación Católica" i a la "Nouvelle Revue Theologique".

. . . . .

-II: La meua biblioteca de demà, ja capellà, en bona part es fonamenta en la biblioteca d'avui, seminario.

1. Son i seran llibres d'espiritualitat. Alguns dels més clàssics i altres recents. Llibres llegits i fets pràcticament entranyables. Llibres gustosos i sòlids, fàcils a tornar llegir. Llibres fonamentals.

2. Són llibres d'estudi: "passats" al seminari; i altres, bastants sobretot de Teologia, Sgda. Escriptura, tot el que és ciència eclesiàstica. Considero llibre d'estudi des del manual fins al llibret d'assaig.

3. Són llibres "clau", vida. Alguns d'espiritualitat i alguns d'estudi, gràcies a Déu, també formen part d'aquesta secció, que pot resultar curiosa per els que fan abstracció de la biblioteca. Però ben mirat sembla que la biblioteca ha de ser una cosa ben concreta: una biblioteca, ben interpretada, ens ha de fer endevinar bastant la vida íntima del posseïdor. Cada biblioteca ha de tenir una personalitat pastada a imatge de la personalitat del seu propietari. Aquesta secció, tanmateix, assumeix fins a cert punt les altres, és el centre d'interès entorn del qual volta tota la biblioteca.

Hi entren llibres de matèries que per a mi són afició, p. e. història; altres que són tendència i ciència del cor, quelcom humaníssim: la literatura; al

tres que són fidelitat i responsabilitat a fets i problemes: p.e. problema social, llengua, pàtria; altres per fraternitat humana: autobiografies, biografies, -epistolaries. Altres sobretot que són encarnació apostòlica, i responen al punt més sensiblement ardent del meu ideal sacerdotal de donació als homes, pe.e. el moviment apostòlic obrer. Això arribarà a concretar-se en una mena d'especialització -i llavors hi haurà una llarga llista de llibres d'especialització i més científics - o no s'hi concretarà. Però sempre serà caliu interior, inalienable qualsevol que sigui la missió concreta, i això sempre amb constància s'anirà trauint a la meva biblioteca.

4. Un apartat important i ampli d'ofici: sacerdotal, diocesà, pastoral. Litúrgia, predicació, catecisme... mètodes, organitzacions... pedagogia, etc.

5. I l'apartat de "l'anar al dia", integrat molt eficaçment especialment per revistes. Anar al dia en qüestions apostòliques, socials, polítiques etc. fins on bonament es pugui, però posant-hi el màxim interès.

Voldria per a la meva biblioteca molta riquesa -no de llibres, potser en alguns d'aquests apartats esmentats només sigui "propietari" d'un llibre- sinó de perspectiva. I molta unitat, tot ben lligat per aquesta "pinya de rosa" -vincl de perfecció- que és el zel pastoral. Déu en els seus camins providencials ens ha elegit per a ser abrandats en aquest foc i des del nostre primer dia el va treballant en nosaltres.

. . . . .

-R: Parlar de la meva orientació bibliogràfica equival a parlar del meu estudi... que no sé concretament quin podrà i haurà de ser. La feina i la concreta tasca apostòlica ho hauran de determinar.

Un propòsit bàsic de llegir la Bíblia i la Summa, -potser algun comentarista-, acompanyades d'aquests bonics assaigs moderns de Sagrada Escripura, Teologia i Litúrgia. Per orientar-m'hi penso visitar de tant en tant - en viatge d'informació- alguns professors de Seminari, o altres que ho han de seguir per deure professional.

Complementat amb la subscripció, -tan orientadora- d'una bona revista (Nouvelle Revue Theologique? Bible et vie chrétienne? Les deux?). Sobre bibliografia de cara a la pastoral -depenent del càrrec-potser una revista (Masses Ouvrières si és medi obrer) i el tafaneig organitzat de llibreries, publicacions, etc... la feina i l'experiència ho anirà construint.

Convindria seguir el món (Destino? Orbis Catholicus? Civiltà Cat.?), i, si sóc rector, una bona revista de litúrgia i altra de pastoral "in genere".

Es un somni? Certament és molt complicat. Però serà un problema de prudència i de consell - i per tant molt senzill- de seguir-ho tot sense obligar el domini de les coses essencials.

. . . . .

-T: Tot i que la vida del capellà diocesà és preferentment d'acció, aquest mai podrà desentendre's dels llibres que sempre li seran un auxiliar insubstituïble tant per a dur una vida espiritual plena, com per a assolir un apostolat fecund. D'aquí que pugui considerar-se com a evident l'afirmació de que el capellà deu ser "home de llibres".

Encara que el tema només fa referència directament a l'adquisició de llibres, no obstant dintre d'ell poden encabir-s'hi altres aspectes molt importants com, coneixement bibliogràfic, recomanació de lectures etc.

Primer aspecte: Possessió d'una cultura bibliogràfica. Cada vegada la gent llegeix més i per tant es fa més urgent l'estar a punt per a atendre a les consultes sobre lectures, principalment si són de temes "nostres". Coneixement que no podrà pas estancar-se al publicat fins ara, sinó que haurà d'anar posant-se al dia al ritme de les noves aparicions.

Però aquesta tasca no és pas fàcil. El panorama bibliogràfic cada dia és més extens i per tant menys a l'abast del nostre coneixement, fins al punt que

la pretensió de voler conèixer-ho tot, saber-ho tot, és totalment vana. El respondre a l'acte d'una manera adequada a certes consulten bibliogràfiques, àdhuc sobre temes nostres, no estarà moltes vegades a la nostra mà; és per això que s'imposa el recórrer a diferents medis de consulta i orientació. N'insinuarem alguns. El badoquejar pels aparadors i exposicions i el resseguir catàlegs són medis bastant pobres. Per una banda, la simple ullada a les cobertes d'un llibre o àdhuc una breu fullejada, només permeten una visió molt superficial de l'obra; i per l'altra, no es pot oblidar que els catàlegs són preferentment publicacions de propaganda i per tant fàcilment no del tot objectives. En canvi, pot ser un bon medi la consulta a persones amigues de criteri, sobretot si estan especialitzades en el tema, que coneixin el llibre; d'aquesta manera tindrem el camí del tot obert a l'equanimitat. La consulta a les seccions de ressenyes de revistes autoritzades com també a alguns assaigs d'orientació en aquest sentit poden ser una bona ajuda.

Un segon aspecte important de debò és: la recomanació de llibres a la gent. En això ens cal tenir criteris molt clars. Caldrà per una part acomodar-se al moment i circumstàncies del lector (tots podem lamentar la lectura desplaçada d'alguns llibres, que llegits en el seu moment haurien rendit molt més) i per l'altra no ser víctima de la moda o de les exigències de certs instints naturals. Es a dir: Cal superar allò tant corrent de que "un llibre s'ha de llegir perquè és tal premi", com no deixar-se arrossegat per certs instints "monotemàtics" propis d'alguns períodes de la vida i la solució dels quals no es trobarà precisament en abundoses lectures sinó en la pau i en la virtut.

En fi, tot allò que es diu de l'educació directa, feta de paraula, pot dir-se també de la realitzada mitjançant els llibres. Es una manera d'educar que cada vegada ens anirà imposant més la feinada creixent.

Referent a l'adquisició, caldrà abans de tot senyalar una categoria de llibres, els bàsics. Són aquells que tothom deu tenir, que són inseparables que

són puntals per a una tasca sacerdotal seriosa. Es a dir: Un o varis llibres bons de Teologia, de Sda. Escriptura, de Moral, de Litúrgia, de Pastoral, etc. I d'això, no en podrà eximir cap títol de pobresa, ni d'economies. Entre aquest bàsics n'hi entraran fàcilment alguns de text del Seminari; de fet aquests poden ser uns bons amics ja que els coneixem a fons tant les seves tares com les seves qualitats.

Després en vénen d'altres de divulgació, de més digeribles, ja per a nosaltres que, tot i que no ens podem limitar a aquest gènere, també hi haurem d'acudir però principalment per als altres. El préstec de llibres pot ser molt eficient i mai no deurà impedir-lo l'inconvenient annexe de la pèrdua i estropallament.

Es sobretot en aquesta mena de llibres on caldrà prevenir-nos de la temptació de comprar el que més enlluerna o promet a primera vista.

I no en podem pas excloure d'aquesta biblioteca uns quants llibres d'esplai, i distreure'ns de debò. Uns preferiran després d'un treball dur, anar a fer uns quants kilòmetres o escoltar unes quantes peces; altres, en canvi, trobaran la solució en unes quantes planes suaus i distretes.

I, finalment; les revistes, que tenen una fesomia peculiar. Són un material més d'avant-guarda, més "de darrer crit". Que caldrà tenir-ne algunes, és indubtable; d'altra manera cauriem fàcilment en l'estancament. Amb tot, la selecció no serà pas fàcil. Quant a les de quiosc, sovint haurem d'abstenir-nos-en. Sí, poden donar-nos un vernís i un llustre, però en aquest moments de fei nada creixent en què cal molt valorar les coses, haurem de renunciar moltes vegades a estar al corrent de bastantes coses accidentals, inclús amb algun relleu social. I amb això no s'intenta excloure la lectura del diari, que podria qualificar-se d'indispensable.

BIBLIOGRAFIA PARA EL ESTUDIO SACERDOTAL

Ofrecemos un breve elenco, limitado a los aspectos más específicamente eclesiásticos, para una biblioteca sacerdotal. Hemos seguido el criterio de escoger entre autores contemporáneos o casi contemporáneos, que hoy son imprescindibles por su valor. Citamos, en general, libros de fácil adquisición e intelección pensando en el sacerdote con cura de almas dispuesto a estudiar. No son libros de especialización, pero tampoco de divulgación en el sentido de "para todos" los católicos.

Queremos advertir la exclusión voluntaria - de los grandes autores completos de teología, moral y derecho. Son conocidos entre nosotros y cada uno tendrá ya su preferido durante los años de estudio para darle el primer lugar en su biblioteca.

Hemos omitido el capítulo de los libros de espiritualidad. Para ser justos tendría que ser demasiado largo; hay muchos autores dentro de cada escuela y son libros que suponen no pocas veces mucho de adecuación subjetiva entre autor y lector, era difícil escoger.

Cuando citamos a un autor para una materia no queremos decir que es el único o mejor, es el que - más conocemos y creemos más conveniente, pero a su lado podrán estar otros. No hemos pretendido ser exhaustivos, ni definitivos, la intención ha sido prestar un servicio de orientación con el material que tenemos a nuestro alcance.

SAGRADA ESCRITURA

Guías de lectura: C.Charlier: La lectura cristiana de la Biblia. ELE
E.Joly: Aux sources bibliques. Fleurbae.
París.

Antiguo Testamento

- Historia: J. Ricciotti: Historia de Israel. 2 v. Miracle.
F.J. Knecht: Comentario de Historia Sagrada. Herder.
- Teología: P. van Umschoot: Théologie de l'Ancien Testament, 2 v. Desclée
P. Heinisch: Teología del Vecchio Testamento. Marietti
Ceuppens: Theologia Biblica.
- Comentarios: Verbum Dei. 4 v. Herder
Pirrot: La Sainte Bible. Letourey et Ainé.
Verbum Salutis. Beauchesne. (Comentarios muy al día y muy asequibles)

C. Gomà: El Nuevo Psalterio. Casulleras
E. Podeshard: Le psautier. Lyon (Muy completa. Técnica)
- Estudios: Temoins de Dieu. Cerf (Sobre personajes bíblicos. Dan la historia, la teología y la exégesis de los grandes testigos bíblicos)
Lectio Divina. Cerf. (Exposición para el gran público de los resultados de investigación.- Intentan hacer inteligible el contenido histórico y espiritual de la Biblia)

Nuevo Testamento

- Introducciones: Verbum Dei. 3er. volumen. Herder.
J. Huby: L'Evangile et les Evangiles. Beauchesne.
L. Cerfaux: La voix vivante de la l'Esglise. Casterman.
G. Thils: Pour mieux comprendre Saint Paul. Desclée.
- Historia: J. Döber: Vida de Jesucristo: Borgia
J. Ricciotti: Vida de Jesucristo. Miracle

Historia: F.Prat: Jesucristo. 2.v Jus (Méjico)
J. Ricciotti: San Pablo. Miracle.
Holzner: Vida de S. Pablo. Herder

Teología: J.Bover: Teologia de S. Pablo. Bac
F.Prat: Teologia de San Pablo, Jus (Méjico)
L. Cerfaux: El Evangelio de S.Pablo.Desclé
L. Cerfaux. Le Crist d'après S.Paul.Cerf
J. Bonsirven: Théologie du N.T., Aubier
J. Bonsirven: L'Evangile de Paul. Aubier.

Comentario: (Véase Antiguo Testamento)

DOGMATICA

=====

Obras generales: Henry: Iniciación teológica. 4v. Her-
der.
Scheeben: Los misterios del cristianis-
mo. Herder.
Ott: Tratado de teologia dogmática
(Compendio). Herder.
Garrigou Lagrange: La síntesis tomis-
ta. De-debec.

Estudios: Sauras: El cuerpo místico, Bac.
E. Mersch: La theologie du Corps Mistique. E.
Universelle
Garrigou lagrange: Madre de Dios y madre, los
hombres. Desclé.
Ch. Journet: La Messe. Desclée

Exposiciones: C. Guardini: El Señor. 2v. Patmos
K. Adam: El Cristo de nuestra fe. Herder
C. Marmión: Jesucristo vida del alma ELE
Jesucristo en sus misterios. ELE
Jesucristo Ideal del monje. ELE
C. Cardó: L'Emmanuel. Ariel
Scheeben. Las maravillas de la gracia: De-
debec.

ECLESIOLOGIA

Ch. Journet: L'Eglise du Verbe Incarné. 2 v. Des-
clée.

Congar: Jalons pour une théologie du laicat.
Cerf.
Lubac: Meditación sobre la Iglesia. Desclé
G.Philips: Misión de los seglares en la Iglesia.
Prisma.

LITURGIA

J.A. Jungman: La liturgie de l'Eglise Romaine.
Casterman
Rúbricas: Solans-Venderell: Manual litúrgico. 2 v.
Subirana.
G.Antoñana. Manual de liturgia sagrada. Co-
culsa.
Historia: Righetti: Historia de la Liturgia. 2v. BAC.
J.A. Jungman: La Santa Misa. BAC.
Doctrina: Roguet; La Missa. Estela
Roguet. Les sacrements signes de vie. Cerf
Directoire pour la pastorale des sacrements.
Año litúrgico: C. Schuster: Liber Sacramentorum. 9 v.
Herder
P.Parchs: El año Litúrgico.
Gueranger: El año Litúrgico. Aldecoa. 4 v.
Baur: Sed luz. 3 v. Herder.

Historia de la Iglesia

Historia de la Iglesia. 4 v. BAC
F. Cayré. Patrologie et histoire de la théolo-
gie. 3 v. Desclée
Ricciotti: La era de los mártires.

PREDICACION

Verbum vitae: La palabra de Cristo. 9 v. BAC
Th. Pezzali: Archivo homilético. 9 v. ELE
Koch-Sancho: Docete. 6 v. Herder.
C.Cardó: L'Evangeli d'avui. Ariel.

CATECISMO

Metodología: J.A. Jungman: Catequética. Herder
P. Vernehet: Dimensions nouvelles du
catéchisme. Privat. Lyon:
Manual práctico de catecismo católico.
Herder (Traducción del Catecismo ale-
mán).

Manuales de explicación:

J. Tusquets: Manual de Catecismo. Vilamala
J. Tusquets: La religión explicada a los
pequeñuelos. Vilamala
La religión explicada a los medianos.
La religión explicada a los mayorcitos.
Sansó: Guía per a catequistes. Balmes
Quinet: Para mis pequeñuelos. Vilamala.

. . . . .

LA INFLUENCIA DEL LLIBRE EN LA VIDA

Un examen sobre la influència que els llibres
han tingut en la nostra vida, mirar si han influït poc o
molt, massa poc o massa, quins i de qui... pot ser "for-
matiu". Aquí hi ha dues mostres, dues proves.

. . . . .

Me es imposible hacer un balance de libros
suelto por dos motivos: porque la mayoría no los tengo
ante mi vista (pasaron por mis manos tan solo) y porque
en "frio" se resista a salir del inconsciente.

Prefiero hacer una breve relación de libros,
por grupos, cuya influencia me es reconocible en estos
momentos.

En primer lugar no considero ninguna humilla-
ción haber leído durante mi adolescencia muchas novelas
de Pete Ricer, Doc Savage, La Sombra, Sexton Blake, Julio
Verne... En todas ellas, siempre encontré, además de di-
versión, un impulso a la justicia, a la solidaridad, a la
lucha por el bien de los hombres. Enriquecen una facultad

muy necesaria hoy día: la imaginación.

Luego vinieron obras religiosas como Fabiola, Ben-Hur y sobretodo la colección de Thiamet Toth que, aunque al final cansa, han producido su efecto estimulante.

Doctrinalmente en esta época fuí tributario de Monseñor Olgiatti: Especialmente su "Silabario de la Moral Cristiana" orientó mi cristianismo con signo muy positivo.

En mi vida la entrada de Chesterton fué triunfal y arrebatadora. "La esfera y la cruz" que tengo en mi biblioteca huele a sobremesa. Me dediqué a buscar sus obras. "El hombre que fué jueves", "Ortodoxia". Su maravillosos "San Francisco de Asís", el pesado "Sto. Tomás de Aquino", las aventuras del Padre Brow... A Chesterton le amé. Le debo muchísimo. Vino a mí su estilo: sin ninguna relación con mi ambiente, paradójicamente. Chesterton creó en mí el símbolo y el gusto por el mismo. Dió forma cristiana a mi imaginación. Me familiarizó con el misterio.

A todo esto con el ímpetu de un aerolito caí en la Tierra de 1949 con la lectura de "El coraje de vivir" y "Yo escogí la libertad" y obras similares. Pero no me rompí la cabeza ni me hice daño alguno.

Luego se suceden los escritos de Cardijn y de la JOC. Es vida.

Papini me empujó hacia la crítica de "nuestro" cristianismo con su "Historia de Cristo" y "Cartas del papa Celestino...". Pero de él me gustó especialmente "Gog" que me hizo palpar lo que los cristianos llamamos "mundo".

Ultimamente y por unas relaciones internas muy comprensibles dada "mi" evolución "conocí" al P. Lebreton. Han pasado pocos años para valorar su influencia pero puedo decir que ha dado forma a mi devenir a la edad adulta. Qué y cómo construir, he aquí todo. Casi na

da. No cito ningún libro suyo porque deben leerse todos para conocerle. No quisiera olvidar dentro de esta lí - nea, un librito de Pierre Tiberghien: "Comment se cultiver". Me ayudó mucho a respetar la dinámica propia del espíritu humano y a favorecerla.

. . . . .

Hi ha coses que es fa difícil d'encarar-s'hi. La primera reacció seria defugir-ne. Una d'aquestes ha sigut per a mi el demanar-se'n un auto-examen dels escriptors que més m'han colpit al llarg de la meua vida.

No obstant, ho intentaré. Però perdoneu-me que sigui breu. Hi ha coses tan fortament arrelades en el nostre esperit que sols es comprenen - amb frase del nostre poeta - després d'un silenci molt pur. Les paraules resulten pesantes, es fan sobreres.

Influència en mi dels escriptors. Quin record en tinc de nen?

Segurament serà una època com la de molts: adaptacions infantils d'obres clàssiques, vides de sants, lectures sobre "Tierras lejanas", Juli Verne...

Ja es complica més al reflexionar sobre el que en podríem dir vida de col·legial. Sens dubte, tots - aquells anhels de bellesa, d'esbrinar la veu de Déu que portem ocult en nostre esperit, l'ideal del nostre demà... han d'anar lligats a uns noms - tal vegada als d'un Azorín, Ruyra, Walter Scott, Juan Ramón, Stephan Zweig... i entre els d'un missatge més espiritual, d'un Silvio Pellico, Santa Tereseta, Papini, Charles... - que em sembla trobar sintetitzats en les persones de MARAGALL i TAGORE.

Cal parlar ara de l'etapa post-batxiller - fins el moment actual.

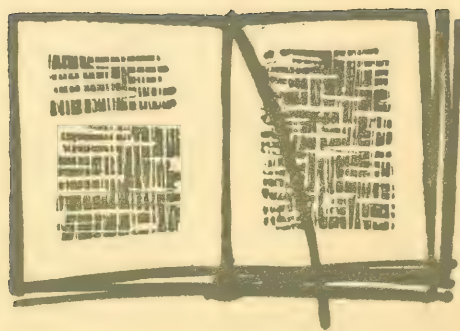
Evidentment han enriquit la meua formació - un St. Agustí, Urteaga, Marnián, Màrius Torres, Chester

ton i, en especial, un Leclercq. Però l'eix que aguanta --
i fa possible la síntesi és CARDO SAINT EXUPERY.

. . . . .

"Et ecce audio vocem de vicina domo
cum cantu dicentis et crebo repetentis quasi pueri an puellae, nescio: "Tolle lege, tolle lege". Statim mutato vultu intensissimus cogitari coepi, utrumnam solerent pueri in aliquo genere ludendi cantitate tale aliquid, nec occurrebat omnino audisset me uspiam repressöquë impetu lacrimarum surrexi nihil aliud interpretans divinitus mihi iuberi, nisi ut aperirem codicem et legerem quod primum caput invenissem... Arripui, aperui et legi in silentio capitulum quo primum iniecti sunt oculi mei (Rom. 13,13). Nec ultra volui legere nec opus erat. Statim quippe cum fine huiusce sententiae quasi securitatis infusa cordi meo omnes dubitationes tenebrae diffugerunt."

(S. Agustinus. Confessiones,
VIII, 12, 29.)

publicacions catalanes

BALANÇ SOBRE LES PUBLICACIONS CATALANES

Es interessant constatar que avui dia es -
llegeix en català, i força. Malgrat que no surten ni re-
vistes i periòdics catalans, ni a les escoles s'ensanya
gens de català, i que per tant res afavoreix i incita a
cultivar la nostra llengua, és evident, només mirant al-
gunes dades, que s'incrementa l'interès per les publi-
cacions catalanes. Donem-hi un cop d'ull per adonar-nos-
en.

Tinc sobre la taula un feix de catàlegs d'
obres purament catalanes. Fa deu anys segurament que no
n'haguera trobat gairebé cap. D'un temps ençà, doncs, -
s'ha intensificat la producció del llibre català. Algu-
nes de les editores, però, no fan sinó detallar les -
obres que ja tenien publicades abans del 1939. Exemple:
l'Editorial Joventut, que té "Peter Pan", "Rondalles de
Grimm", "Emili i els detectius" "Pinotxo", etc.; l'Edi-
torial Gustau Gili ofereix llibres escolars de gran qua-
litat, entre ells la "Selecta de Lectures" d'Artur Mar-
torell, que és un llibre que, ultra el mèrit de presen-
tar fragments escollits dels millors escriptors cata-
lans, en els comentaris que hi fa, ensenya a llegir, a
escriure i a pensar, com fins ara no he vist en cap més
altre llibre.

LITERATURA

Però més interessant serà saber què s'ha pu-
blicat recentment, sense convertir aquestes línies en -
una llista d'obres. Per això em limitaré a fer esment -
d'alguna cosa que cregui d'interès. Per exemple, tots -
coneixem l'enorme producció catalana de l'Editorial Se-
lecta última publicació, la 263, "L'Obra de Josep Car-
ner"; nombre d'autors: 72) amb les seves diverses col-
leccions (Biblioteca Selecta, Biblioteca Perenne, Biblio-
teca Excels). No cal fer-ne, doncs, esment. Però segu-
rament que no tothom ha sentit parlar de la col·lecció-
de l'Editorial Aymà "Club dels Novel·listes". Té publi-
cades una bona colla de novel·les d'autors del país, que-
superen, o almenys igualen, els millors de la península.
Concretament tinc excel·lents referències de la novel·la

"El Testament" de Xavier Benguerel, la millor catalana dels últims 20 anys.

La mateixa editorial ofereix un total de 54 obres editades en català, formant part de diverses col·leccions. Entre les novel·les recomano "El Pont Lleva-dís" de Ramón Planas. Una obra catòlica de tipus Mauriac que té per fons la nostra última guerra civil. Altres obres considerables que té editades són "Les Terres Catalanes", "L'Art Català", "Les Tradicions Catalanes". Això denota un esforç editorial que significa una bona correspondència per part del públic.

Una altra editora, L' Arimany, ha iniciat la publicació d'obres per a joves i infants: la Col·lecció Sant Jordi.

PUBLICACIONS PERIODIQUES

També Arimany publica la col·lecció "El Pont" que surt periòdicament amb un conjunt de treballs literaris i d'actualitat. Però no és sol a fer-ho. Pel mateix sistema es publica "Qüestions de Vida Cristiana", - com tots sabem, i la col·lecció "Els Autors de L'Ocell de Paper" (12 quaderns apareguts) i "Quart Creixent".

LLIBRES DE BUTXACA

A València l'Editorial Torre i a Mallorca - Moll publiquen obres de caire local i altres de tan considerables com "Diccionari de la Rima" i "Diccionari Català-Valencià-Balear". Moll té dues col·leccions notablement fecundes: "Les Illes d'Or", anterior a l'any 1936, i que té ara ja més de 70 volumets publicats, humils de presentació, però que honoren i immortalitzen els nostres germans mallorquins: "Raixa", que treballa a ritme veloç, amb més de 30 volumets editats, dels que es poden remarcar "El que cal saber de la Llengua Catalana" de Joan Corominas, "Antígona" d'Espriu, "La Crisi de l'Edat Moderna" de Maspóns i Anglasell, "Psicologia de la Gent" de Muñoz Espinalt; entre els últimament publicats "L'Anunciació a Maria" de Claudel i "En pro i en contra dels Borja", de Moreu-Rey.

A Barcelona hi ha també col·leccions ben fèrtils de llibres de butxaca: "Els Nostres Clàssics" Col·lecció Popular, de l'Editorial Barcino, que està aprop dels 200 volums (els últims publicats aquests darrers anys) de caire cultural, i la "Nova Col·lecció Lletres" d'Albertí Editor, amb un bon conjunt (més de 40 publicacions) de novel·letes i contes. Entre els autors d'aquesta col·lecció destaquen Espinàs i Pedroló, que han tingut acceptació fins fora de casa nostra i se'ls tradueixen obres en castellà, francès i portuguès. També conté alguna traducció, i entre aquestes val la pena que ens afanyem a comprar i llegir (molt ben traduïda) la ja clàssica obra de Saint-Exupéry "Pilot de Guerra".

P O E S I A

En una època tan prosaica com la nostra, tanmateix no es deixen de publicar obres de poesia. Els llibres de l'Ossa Menor, de poesia, arriben a prop de 40, i molts ja exhaurits. Mn. Pere Ribot, Carles Riba, Peruchó, Espriu, etc. són autors de la col·lecció coneguts de temps; entre els joves i reconeguts confessionals el mallorquí Blai Bonet ("Cant Espiritual"), Jordi M^a, Pinell ("Balada del Bon Pastor"); Jordi Cots (D'allà on ve la veu").

Entre les publicacions darreres n'hi ha dues de valor extraordinari: L'"Eneida" de Virgili, traduïda en vers per Miquel Dolç, i editada per l'Editorial "Alpha" en la seva col·lecció "Clàssics de tot el temps" on hi tenim ja Dant, Homer, Petrarca, Milton, Shakespeare. L'altra publicació és "Obres Essencials de Ramon Llull", en la qual hi han col·laborat divuit eminents literats i filòlegs, molts d'ells sacerdots.

HISTORIA

Ha agradat sempre la història al nostre poble, i dues editorials s'han proposat omplir-nos de documentades i objectives obres sobre la nostra gent. Recalco que són objectives obres. En el principi de la Re

naixença ens deixàvem portar molt pel romanticisme. Avui dia ha caducat entre les persones responsables, i els - autors que divulguen les Editorials Teide i Aedos, són gent que toquen de peus a terra. Convé, si és que estavem enganyats, desenganyar-nos llegint les grandeses i les misèries dels homes que forjaren allò del qual encara avui vivim.

Títols: "Els Primers Comtes Catalans", "Jaime I i Pere el Gran", "Els Trestàmares", "Industrials i Polítics (s.XIX)" "Homes del Nostre Temps", etc., a Teide: i "Vida del Rei Pere III", "Jaume el Dissortat", "Felip II i Catalunya", etc. de Aedos.

Autors: Ramón D'Abadal, Ferrán Soldevila, - Vicens Vives, Tasis i Marca, Vendrell-Millàs, Reglà, etc.

RELIGIO

La Balmesiana té algunes coses per juvenalla i sobretot missals i uns quants llibres de la Bíblia - traduïts, però això ja d'abans del 1936. Com a cosa actual tenim les obres de Cardó d'edicions Ariel, les publicacions montserratinas que tots coneixem i les obres del Dtor. Manyà, amb un català-massís, madur, que s'emmotlla graciosament a la filosofia i a la teologia escolàstiques. Ultimament ha publicat a través de la col·lecció Gresol de l'editorial Atlàntida dues obres sobre la vida i la mort que honoren el pensament religiós català actual. Acaba també d'iniciar-se una secció sobre litúrgia a càrrec de l'editorial, Estela, que ha publicat la traducció catalana del llibre d'Arnold "Proclamació de la Fe i Comunitat Eclesial". Promet altres traduccions interessants. També els caputxins han anunciat l'aparició pròxima de la seva revista "Criteri" que s'ha via publicat abans sota la direcció del P. Miquel D'Esplugues.

PUBLICACIONS VOLUMINOSES

N'he citat ja algunes, com els dos Diccionaris i les obres d'Aymà sobre Catalunya. Però n'hi ha moltes més. Aedos ha publicat la magnífica "Enciclopèdia-

Catalana", de la qual han sortit: "Belleza de Catalunya" i "Barcelona vista pels Seus Artistes", i "Figures de - Carles Soldevila, amb abundoses il·lustracions realment engrescadores.

"La Geografía de Catalunya" redactada per - múltiples especialistes, que també s'ha iniciat i de la qual ja hi ha el volum primer, fa vessar el vas de la - nostra paciència i ens incita a demanar al Senyor una - mica de temps per llegir i estudiar amb pau i goig aquest bé de Déu que ens ofereixen les nostres editorials.

VISIO DE CONJUNT.

Per acabar de passar revista a totes aquestes activitats afegiré que només en els últims 12 mesos ha sortit un centenar aproximat de publicacions diverses en català al nostre país i fora (a Mèxic, per exemple, on Editorial Xaloc té coses interessantíssimes).

Ara bé, això és relativament poca cosa en - comparació amb la producció editorial conjunta en llengua castellana. Uns números ens ho faran veure. A tota - la península s'ha fet un total de 5.177 edicions durant el 1958. D'aquestes, el 50% s'han fet dins territoris de llengua catalana (Catalunya, València i Mallorca): 2.528. Gairebé la seva totalitat a Barcelona: 2.236, que és la província que ha editat més de tota la península. Madrid, que és la segona, compta amb 1.934 edicions. No excusen dient que els lectors de llengua catalana són molt més pocs. Això només afectarà al nombre d'exemplars de cada edició, no al d'edicions.

D'aquí podem concloure'n que si bé per una banda hi ha hagut un increment enorme en l'edició i lectura d'obres catalanes, d'altra banda veiem com en conjunt és ben pobre. És més poc encara si tenim en compte que el nostre país no és pas dels més llegidors, i que per tant, en comparació amb França, Alemanya, etc. trobem ben minsa la nostra publicació:

JUSTIFICACIO: Fets...

Algú segurament es preguntarà si val la pena que ens preocupem de si es llegeix poc o molt, de si la lectura ha d'ésser catalana, castellana o de qual sevol altra llengua. Exeminem-ho breument.

Primer de tot veiem com el llibre en sí, o sigui la fixació d'unes idees, ja sigui manuscrit, imprès o simplement memoritzat, té una importància capital. Hi ha hagut pobles que han viscut gràcies a un llibre. N'hi ha que només han sobreviscut gràcies a un llibre. No sabem tots que hi ha un poble que se'n diu "el poble de la Bíblia"? I Roma? El geni D'August no va comprendre que li calia un llibre, la Eneida, que il·luminés la seva grandesa, i d'aquí que es convertís en el mecenas de Virgili? Catalunya no és una excepció. El reviscolament de la seva vida històrica, o sigui de la seva eficàcia, no s'inicia al costat d'uns llibres de versos: "Lo Gaiter del Llobregat", "L'Atlàntida"?

Això són fets. Busquem la raó d'aquests fets.

RAONS

Tot poble per existir necessita uns lligams, allò que impulsa els seus a unir-se, a mantenir-se units. Sense la voluntat de conviure no hi hauria pobles. Europa serà un poble el dia que els seus habitants hagin substituït les barreres que els separen per metes a aconseguir conjuntament, per sentiments que els facin vibrar a l'uníson. El món serà un sol poble, el dia que sigui conscient que hi ha alguna cosa important en tots que valgui la pena de fer oblidar les diferències que ara el tenen dividit.

Doncs, bé, aquest lligam, quan es troba expressat en un llibre, té l'aventatge que es pot perpetuar, que es pot transmetre i amb ell es transmet imutable l'essència del poble. Si aquest es forma per l'exigència de circumstàncies històriques determinades,

un cop esvaïdes aquestes, s'exposa a desaparèixer. No -
més els pobles que la flama de l'esperit vivifica, poden
ésser permanents, si aconseguen - si tenen l'encert-
de trametre-la a través d'uns llibres. M'atreviria a -
dir que tot el que és folklòric, familiar, pot trame -
tre's sense documents escrits, però el que té una major
amplitud, el que està en la base d'un poble, d'una co -
munitat, necessita la tradició escrita.

El poble de Crist, l'Església, dotada per --
Ell d'infal.libilitat, rebé, tanmateix, dos instruments
que la sostenen: la Tradició i el Llibre dels llibres. I
aquella està continguda en els llibres sortits de la --
ploma dels Sants Pares. Es possible, amb aquests antece
dents, concebre un cristià que no llegeixi? Com es po -
drà incorporar a la vida de l'Església, compenetrar amb
el pensament que la renova constantment, combregar amb
la seva i única Fe? La Missa té dues parts: la part sa -
crificial i la lectura dels Llibres. Com queda clar que
és la voluntat de Déu que tinguem en els llibres (tot i
la infal.libilitat) el puntal màxim de la nostra Comuni
tat cristiana!

La unió dels pobles petits pot formar els
pobles grans, i la unió d'aquests pot formar la del món.
Només les empreses que fan els homes units reïxen. Si
hem de fer alguna cosa en aquest món, cal que estiguem
units. Però les unions no s'improvitzen. Un cop aconsegu
des, com les conservarem millor, si no és a través dels
escrits, dels llibres en definitiva que les reflexen o
les motiven?

Si volem ser i fer alguna cosa, hem de cop -
sar els nostres autèntics i honrats lligams, i per això
ens cal aprofundir en els nostres llibres, en el pensa -
ment dels que ens han precedit i han maldat pel mateix
i en el dels que avui ja hi estan maldant.

Ens cal llegir molts llibres de moltes manes
en moltes llengües, de molts temes diferents, però ens
cal incorporar-nos a un medi social, a un poble, i per
tal de fer-ho sintonitzant, ens cal copsar l'ànima i els

l·ligams d'aquest poble. Nosaltres avui com a seminaristes, i tots els nostres germans laics, cal que ens afanyem a llegir especialment els llibres que es publiquen en la nostra llengua per a copsar-hi l'ànima. Però hem d'ésser àgils a saber escollir: hem de buscar els autors que autènticament ens donaran el que busquem. (N)

Però no solamente hem de buscar un pensament en els llibres, de manera que defugim tota lectura que creguem que no el té. Pel sol fet d'estar escrit en una llengua determinada, si el llibre és d'un bon escriptor encara que sigui de distracció, intrascendent, o científic, hi trobarem una ajuda notable a penetrar l'ànima del poble que parla aquella llengua; i és que la paraula és viva. Els pobles parlen llengües diferents, per què són diferents.

Les llengües amb el temps evolucionen, perquè els qui les parlen també varien. Les llengües de per sí són vives. Per això si llegim més en català, ens familiaritzarem més amb l'esperit de la nostra llengua que si ho negligíssim, i ens familiaritzarem més, per tant, amb l'esperit del poble on Déu ens ha situat. Es gairebé un deure.

D. DALMAU ARGEMI

I de Teologia

Nota

No he intentat seleccionar-los en la primera part d'aquest article. En ella només m'he limitat a citar novetats notables per diverses raons. Fer aquesta selecció seria cosa complexa i potser és millor que se la faci cadascú, amb l'ajuda de qui calgui.

DE LA NOSTRA HISTORIA

"INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA"(1)

Tota activitat orientada a la formació de la dona té una transcendència, sovint no prou valorada. No és pas fàcil precisar quina tasca és més transcendent, si l'orientada al sexe masculí o al femení, com tampoc ho és sovint el mesurar entre els elements bàsics d'una cosa, quin és el principal. L'activitat femenina més fecunda per a la societat queda moltes vegades amagada en el silenci, dins de la llar; amb tot ja sabem prou que la carència de brillantor no argüeix pas una carència de valor.

Fixem breument la nostra atenció en les qualitats de la dona. D'una banda, "el Cristianisme proclama clarament que la dona té el mateix valor humà que l'home, ja que té el mateix valor sobrenatural: En Crist no hi ha diferència entre home i dona (Gal. 3, 28)". I de l'altra, la veiem enriquida amb unes qualitats específiques: Apreciació del concret, intuïció, conservació i vitalització del que s'ha conegut, recepció i perpetuació, de manera que mentre les particularitats de l'home (intel·ligència racional, capacitat d'abstracció, voluntat emprenedora, iniciativa, capacitat de direcció) són més aptes per a reflectir la idea de Déu Creador, les de la dona són més apropiades per a recordar-nos el concepte de Déu Provident.

Missió social i familiar de la dona. Podem ben bé qualificar-la de "transcendent", encara que silenciosa. Per a valorar-la degudament ens limitarem a transcriure, sense comentari, algunes frases de la pastoral del doctor Torras esmentada més amunt.

---

(1) Per l'elaboració d'aquesta ressenya ens hem guiat amb la "Crònica Retrospectiva", publicada l'any 1934 amb motiu de les Hoces d'Argent de l'Institut.

Per a la introducció hem consultat l'"Educació maternal", pastoral del Dr. Torras i Sages de l'any 1913 i l'estudi de Dom Plàcid C. Vila-Abadal "El missatge de la dona", publicat aquest any en el fascicle 3 de "Qüestions de Vida Cristiana" de l'Abadia de Montserrat.

"El poble és tal com vosaltres el feu. El ministeri de les mares és d'una alta dignitat i transcendència, puix Déu vos ha fet cooperadores seves i de vosaltres depèn que el poble sia digne, virtuós i amant de Déu i del pròxim. Molt sovint es diu, i ja Plató ho deia, i és molt cert, que els homes fan les lleis i les donnes fan els costums; i lo interessant, lo pràctic, lo real, lo que determina el valor d'un poble, són els costums..."

"Vosaltres, mares cristianes de família,"-teniu la missió sagrada de mantenir l'amor en les relacions humanes." "Vosaltres, mares de família, sou unes cooperadores de la Iglésia en la formació de les noves generacions que vénen a la vida". "La dona és l'ànima de la vida familiar... la dona és la reina de la casa... La casa sense la dona queda buida".

I acabem aquest punt amb un pensament donat per l'altre autor citat abans; "Els homes fan la història, però les mares "fan" els homes històrics".

Es per això que creiem d'interès per a nosaltres la ressenya d'un Institut, veritable model d'organització femenina, i amb esperit cristià, ja que pot ser-nos una guia per les nostres realitzacions parroquials del dia de demà.

- - - -

La vida de l'Institut de Cultura" és redueix a tres etapes principals que coincideixen amb l'estança en tres residències diferents. Cada fase constitueix un nou progrés, de manera que amb pocs anys l'obra es converteix d'una biblioteca humil en un autèntic moviment femení.

El naixement fou l'any 1909. De moment només fou una "Biblioteca Popular per a la dona", i encara no amb vida pròpia, sinó annexionada a l'"Obra de Buenas Lecturas" que radicava a la Parròquia de Santa Anna de la nostra ciutat. Amb aquest naixement hi veiem

íntimament relacionades dues persones: El doctor Josep I. Gatell, rector de l'esmentada Parròquia i la senyora Francesca Bonnemaison de Verdaguier que més endavant havia de ser l'ànima de l'Institut.

La segona fase fou al carrer d'Elisabets, - desde de l'any 1910. L'experiència feta amb les concu - rents posà ben aviat de manifest que l'actuació que - prop de les associades s'exercia era incompleta i que - calia posar al seu abast els mitjans d'adquirir una cul - tura general adequada a les seves possibilitats; aques - ta necessitat es resolgué en passar al nou estatge, am - pliant l'obra amb la implantació d'unes classes a les - quals, mitjançant un pagament mínim, podien matricular - se les noies que els interessés. A fi que el nom de la Institució respongués millor a la finalitat que perse - guia, es canvià pel d'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".

En aquest moment l'obra aconseguí la seva fe - somia peculiar, que després anà perfilant-se, fins arri - bar al seu màxim esplendor en el període següent.

El tercer període fou a un estatge del carrer Baix de Sant Pere, nº 7. La construcció del nou local - exigí esforços gegantins, però a base de "padrinatges", és a dir, de protectors que subvencionaven la construc - ció de les aules i altres dependències, per la qual cosa aquestes solien dur el nom designat pel padrí, pogué arri - bar a terme.

La inauguració tingué lloc solemnement el 8 d'octubre del 1922, que constituí una data memorable en la història de l'"Institut de Cultura". El reverendíssim Pare Antoni Mre Marcet, Abat de Montserrat, beneí l'altar i la imatge de la Mare de Déu de Montserrat i les al - tres dependències del local. A la tarda hi hagué a la sala de festes un concert de l'Orfeó Català. Assistiren a la festa el Cardenal Francesc Vidal i Barraquer, el doctor Guillaumet, Bisbe de Barcelona i altres jerarquies eclesiàstiques i primeres autoritats civils de la ciu - tat.

El nou estatge oferia totes les condicions requerides per a una institució d'aquest caire. A més de nombroses aules, posseïa la biblioteca, sala de festes, capella i també dependències per a labors femenines, bar, menjador econòmic, pati d'infants, etc.

L'any 1934 s'hi celebraren les Noces d'Argent de l'Institut. Es nomenaren comissions i s'organitzà un seguit d'actes que feren palesa la maduresa de l'obra. Actes religiosos, culturals, d'esplai, homenatges etc. Aquí només destacarem un acte i és la peregrinació a Roma realitzada per alts membres de l'Institut i en el qual tingué lloc una recepció de Pius XI, que es dignà concedir la seva paternal benedicció a l'obra.

Després de la guerra, l'any 1939, l'edifici ha passat a mans de la Secció Femenina de Falange Espanyola, on s'ha tornat a realitzar una tasca formativa, si bé en alguns punts amb una orientació diferent de l'aad'abans.

- - - -

Bon exponent de la seva vida en són les activitats realitzades per l'Institut.

La lectura, que al començ fou l'única activitat, seguí sent en endavant una de les més importants. Fou fomentada amb concursos i sobretot facilitada fins el punt que l'any 1923 foren prestats més de 32.000 volums.

La labor d'instrucció i cultura també fou molt notable. Es donaven classes d'ensenyament elemental i mig, de comerç, d'idiomes, etc. procurant atendre sempre a les noves suggerències i peticions. Treball que era complementat amb conferències (entre el 1911 i el 34, un total de 241) cursets (64, entre l'any 11 i el 34), vi sites instructives (129, dins dels mateixos anys) etc.

L'orientació social i domèstica sempre foren preponderants. A aquest objectiu anaven orientades una

part de les classes i conferències enumerades més amunt. S'ensenyava a cosir, a cuinar, a fer treballs manuals, etc. També es realitzaren vetllades d'esbarjo, esport, excursions (96, entre l'any 19 i el 34) i també (i això corrobora l'orientació social esmentada) es creà una Borsa de Treball (amb ofertes, demandes i col.locacions), un Estalvi Escolar i uns menjadors econòmics. L'activitat d'aquesta Borsa fou notable, cosa que confirmen les 1.500 col.locacions aconseguides l'any 1933.

En resum, l'Institut arribà a ser un aglutinant de debò, fins el punt de que l'any 1930 arribà a tenir més de 8.000 associades.

Quant a l'activitat religiosa, ens limita - rem a dir que es donaven classes de Religió, es celebra ven les solemnitats litúrgiques, es feien exercicis espirituals, s'organitzaven romiatges a Montserrat... tot mantingut per l'esperit cristià dels seus puntals.

Una nota interessant en aquest sentit es l'oració pròpia de l'Institut, molt arrelada entre les associades, que s'afegia al final del "Recordeu-vos o piadosíssima...", i que fou composta pel Dr. Torras i Bages l'any 1913 i indulgenciada per tots els Prelats Catalans. Ens sembla oportú que quedi recollida en aquesta ressenya.

"Especialmente us demano, o Mare de la Saviesa Eterna, que com far lluminós des del cim de Montserrat il·lumineu la terra catalana, sigueu o morena i formosa Patrona del nostre Institut la nostra guia, a fi de què sota la llum dels vostres ulls misericordiosos, caminem sempre totes nosaltres pel camí que porta a la pau i a la dignitat de la vida present i després a la fe llicitat eterna de la glòria. Amen".

- - - - -

Generalment les obres pugen segons les persones que les menen. A l'"Institut de Cultura" mai hi mancaren persones abnegades que li prestessin la seva -

ajuda com una vocació. Aquí ens limitarem a citar-ne dues: La senyora Francesca Bonnemaison de Verdaguer i el doctor Carles Cardó. Ja hem indicat al principi que la senyora Verdaguer fou la fundadora i directora de l'Institut, erigint-se d'aquesta manera en veritable ànima del mateix. Mai estalvià cap esforç per a aquesta obra que havia brollat sobretot de les seves mans, i ella mateixa pogué veure els fruits del seu treball i rebre sincers homenatges per part de col·laboradors i d'alumnes. La intervenció del doctor Cardó fou en l'exercici del càrrec de consiliari ja des de l'any 1921 i en la intervenció en les decisions més importants per a la vida de l'obra.

- - - -

Un és el que sembra i l'altre el que cull. Hom no dubtaria pas gens que molt del que estem aplegant ara va ser sembrat per aquestes ments generoses que ens han precedit. Sigui'ns això un estímul per a treballar també ara nosaltres en aquesta tasca.

Acceptem finalment aquesta idea del Dr. Torras? "En els passos més solemnes de la vida humana a la terra sempre veiem que hi intervé la dona. Contribuí a la caiguda del nostre llinatge, ella induí al pecat; però ella contribuí també a la restauració, i per son medi la gràcia divina s'estén per entre els fills d'Adam. En la història de la Religió, així en l'antic poble de Déu, com després en el poble cristià, la influència restauradora de la dona, la seva fecunditat d'acció, és evident".

Josep Torrella
IV de Teologia.-

